

Kajaanin kaupunki

Talouden sopeuttamissuunnitelman päivittäminen

Tausta

- Kajaanin kaupunki on päivittänyt talouden sopeuttamissuunnitelman, jonka **tavoitteena on 3,5 milj. euron pysyvät sopeutustoimet** toimintakatteen vahvistamiseksi vuodesta 2025 alkaen. Sopeuttamisessa keskeistä on myös TE-uudistuksen siirtyvien kustannusten ja siirtyvän valtionosuusrahoituksen täysimääräinen tasapainottaminen vuodesta 2025 alkaen.
- Pysyvät sopeutustoimet edellyttävät tekemisen määrän ja/tai laadun vähentämistä ja/tai tulojen lisäämistä vuodesta 2025 alkaen. Kaupungin palveluissa, joissa toimintakausi on muu kuin kalenterivuosi, sopeutustoimet on esitettävä siten, että ne vaikuttavat täysimääräisesti jo vuoden 2025 alusta lukien, käytännössä tarvittaessa 1.8.2024 alkaen.
- Talouden sopeuttamissuunnitelman päivittämiseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käytiin työnantajan ja ammattijärjestöjen edustajien kanssa 11.3.-24.4.2024 välisenä aikana. Sopeuttamisohjelmaa on käsitelty johtoryhmän ja kaupunginhallituksen seminaareissa ja viety tiedoksi valtuustolle tilannekatsauksina sekä päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin osalta.

Konsernipalvelut

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Konsernipalvelut	Valtuuston koon pienentäminen. Nyt 51, voisi olla 43.	2025	Kaupunginvaltuusto		-16 000,00	16 000,00
Konsernipalvelut	Elias Lönnrot -palkinnon lakkauttaminen.	2025	Osallisuus- ja hyvinvointijaosto		-4 500,00	4 500,00
Konsernipalvelut	OSHY: Palveluiden ostojen vähennys (asiantuntija- ja konsulttipalvelut, markkinointipalvelut)	2025	Osallisuus- ja hyvinvointijaosto		-10 000	10 000
Konsernipalvelut	Osallistuva budjetointi toteutetaan jatkossa joka toinen vuosi	2025	Osallisuus- ja hyvinvointijaosto		-25 000	25 000
Konsernipalvelut	Kylä ja kaupunginosayhdistysten kohdeavustuksen leikkaus 11 500 € -> 3 000 €.	2025	Osallisuus- ja hyvinvointijaosto		-8 500,00	8 500,00
Konsernipalvelut	Palveluliikenne / HVA yhteistyö, kulujen mahdollinen jako. Kulut 2023 n. 40 000. / Vaihtoehto: esitetään lakkautusta v. 2026 alkaen, jolloin säästö 40k	2026	Joukkoliikenne		-20 000	20 000
Konsernipalvelut	Tietohallinnon hankintojen ja toiminnan tehostaminen (mm. lisenssien uudistaminen, laitteiden ja tulostimien hallinta, lähitukipalveluiden kehittäminen, myös uusia panostuksia tarvitaan)	2025	Tietohallintopalvelut		-100 000,00	100 000,00
Konsernipalvelut	Sisäisen asiakaspalvelun toiminnan tehostuminen	2026	Sisäinen asiakaspalvelu		-45 000,00	45 000,00
Konsernipalvelut	Opiskelijoiden kesätyön määräraha 70 000 € - pienennys tasoon 50 000 €	2025	Opiskelijoiden kesätyö		-20 000,00	20 000,00
Konsernipalvelut	Henkilöstön koulutusapurahojen lopettaminen taserahan loppuessa. Tilalle muutama palkallinen vapaapäivä opintoihin.	2025	Koulutusapurahat		-10 000,00	10 000,00
Konsernipalvelut	Talouspalveluiden toiminnan tehostuminen vuoden 2024 aikana	2025	Talouspalvelut		-67 500,00	67 500,00
Konsernipalvelut	Hankintapalveluiden hankintajärjestelmä kokonaisuuden tarkastelu/karsiminen	2025	Hankintapalvelut		-3 880	3 880
Konsernipalvelut	Kumppaniksi -toiminnan tukemisen lakkautus	2025	Työllisyyspalvelut		-250 000,00	250 000,00
Konsernipalvelut	Kumppanuustoiminnan avustusten määrärahan pienennys 200 000 € -> 150 000 €	2025	Työllisyyspalvelut		-50 000,00	50 000,00
Konsernipalvelut	Uuden Vuoden vastaanotosta + ilotulituksesta luopuminen	2025	Kaupunkitapahtumat		-8 000	8 000
Konsernipalvelut	Hankinta-asiamiespalvelun integrointi osaksi TE-uudistusta ja palveluita	2025	Hankinta-asiamiespalvelut		-50 000	50 000
Konsernipalvelut	Kajaanin kehittämisrahan lakkautus v. 2024 jälkeen (elinkeinopoliittinen kehittämisraha)	2025	Kajaanin kehittämisraha		-25 000	25 000
Konsernipalvelut	Viestintä & Markkinointipalveluiden toiminnan tehostuminen	2026	Viestintä&Markkinointi		-25 000	25 000
Konsernipalvelut	Henkilöstölle tarjottavien/työyksiköiden kokouskahvituksesta luopuminen.	2025	Yleinen, yli organisaatorajojen		-10 000	10 000
Konsernipalvelut	Konsernipalveluiden henkilöstöresurssien muutokset yhteensä 4,5 htv					

Ympäristötekkninen toimiala

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Ympäristötekkninen toimiala	Kiinteistöveroprojekti	2025	Maankäyttö- suunnittelu ja virar	50 000		50 000
Ympäristötekkninen toimiala	Tonttivuokrien korotus 4,5 % => 6 prosenttiin.	2025	Maankäyttö- suunnittelu ja virar	40 000		40 000
Ympäristötekkninen toimiala	Hulevesimaksu. Varsinainen taksamalli määritellään ja viedään hyväksyntäkäsittelyyn sopeuttamissuunnitelman käsittelyn jälkeen loppuvuoden aikana. Huom. KV päätös 2015: ei oteta käyttöön	2025	Maankäyttö- suunnittelu ja virar	355 400		355 400
Ympäristötekkninen toimiala	Otanmäen maauimalan sulkeminen	2025	Kunnallistekniikka ja liikunta		-91 000	91 000
Ympäristötekkninen toimiala	Lumen lähisiirtojen hyödyntäminen talvikunnossapidossa	2025	Kunnallistekniikka ja liikunta		-30 000	30 000
Ympäristötekkninen toimiala	Liikunnan organisaatiomuutos. Liikuntapalvelupäällikön tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin tässä	2025	Kunnallistekniikka ja liikunta		-40 000	40 000
Ympäristötekkninen toimiala	Jääurheilualueiden vähentäminen lakkautetuilta kouluilta. Teppanan kaukalo, siirto Keskuskentälle, vapaa jääalue jää käyttöön. Soidinsuon koulun kentän jää lakkautetaan.	2025	Kunnallistekniikka ja liikunta		-15 000	15 000
Ympäristötekkninen toimiala	Kunnossapitoasfaltointien vähentäminen	2025	Kunnallistekniikka ja liikunta		-50 000	50 000
Ympäristötekkninen toimiala	Rakennusten lämmitys- ja sähköenergian käytön tehostaminen/rajoittaminen/säästö ja kustannusten alentaminen 1,5 %/v	2025	Tilakeskus		-90 000	90 000
Ympäristötekkninen toimiala	Kiinteistöjen jätehuollon järjestäminen uudelleen, ottaminen kokonaan omaksi ja palveluiden kilpailuttaminen (kunnat-Ekokymppi järjestely 2023)	2026	Tilakeskus		-50 000	50 000
Ympäristötekkninen toimiala	Uusiutuvan aurinkosähkön oma tuotanto, vähentää ostoenergian tarvetta ja kustannuksia	2025	Tilakeskus		-35 000	35 000
Ympäristötekkninen toimiala	Ulkoisten vuokrien tarkistaminen vastaamaan kohonnutta kustannustasoa (3-5 %)	2025	Tilakeskus	30 000		30 000
Ympäristötekkninen toimiala	Tehtävien vähentäminen ja palvelulaadusta tinkiminen. Ensisijassa eläköitymistä hyödyntäen ja palvelutarpeen vähentämisen mahdollistamana. Yhteensä noin 6 HTV (aikavälillä 2025-2026)	2026	Ympäristötekkninen toimiala		-235 000	235 000

Sivistystoimiala

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Sivistystoimiala	Matalan kynnyksen palvelutarjotin poistetaan 1.8.2024 alkaen	2025	Sivistystoimialan hallinto		-25 000	25 000
Sivistystoimiala	Lasten ja nuorten harrastetakuu poistetaan 1.8.2024 alkaen	2025	Sivistystoimialan hallinto		-25 000	25 000
Sivistystoimiala	Varhaiskasvatusmaksujen portaikon kiristäminen 1.8.2024 alkaen	2025	Varhaiskasvatus	20 000		20 000
Sivistystoimiala	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottaminen 1.8.2024 alkaen	2025	Varhaiskasvatus	75 000		75 000
Sivistystoimiala	Kerhotoiminnan lopettaminen 1.8.2024 alkaen	2025	Varhaiskasvatus		-30 000	30 000
Sivistystoimiala	Kesäajan maksuhyvityksistä luopuminen, maksut asiakasmaksulain mukaan 1.6.2024 alkaen	2025	Varhaiskasvatus	15 000		15 000
Sivistystoimiala	Varhaiskasvatuksen lastenhoitajille ja avustajille maksettavasta vaaterahasta luopuminen 1.1.2025 alkaen.	2025	Varhaiskasvatus		-10 000	10 000
Sivistystoimiala	Varhaiskasvatuksen hallinnon tehostaminen 2025.	2025	Varhaiskasvatus		-27 000	27 000
Sivistystoimiala	Opetusryhmien vähentäminen (3)/Lehtikankaan koulu säästövaikutus 1.8.2024 alk.	2025	Perusopetus		-186 000	186 000
Sivistystoimiala	Jormuan koulun lakkautus 1.8.2025. (Vuosisäästö 26->)	2025	Perusopetus		-294 221	294 221
Sivistystoimiala	Opetusryhmien vähentäminen (1)/Lehtikankaan koulu säästövaikutus 1.8.2025alk. (Vuosisäästö 2026>)	2025	Perusopetus		-62 000	62 000
Sivistystoimiala	Vuolijoen koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen (Vuosisäästö 26>)	2026	Perusopetus		-133 539	133 539
Sivistystoimiala	Sairaalaopetuksen sairaalaopetuspäivät Kajaanin ulkopuolisille oppilaille 1.8.2024 alkaen, toiminnan tehostamisen kautta vuosittain lisää tuottoa.	2025	Perusopetus	20 000		20 000
Sivistystoimiala	Vuokratiloissa toimivan Ohjaamosta luopuminen ja siirtyminen kaupungin omiin tiloihin 1.1.2025 alkaen	2025	Nuorisopalvelut		-30 000	30 000
Sivistystoimiala	TE-palvelu-uudistuksen myötä 1.1.2025 tulevat henkilöstömuutokset.	2025	Nuorisopalvelut		-10 000	10 000

Sivistystoimiala

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Sivistystoimiala	Asiakasmaksujen korotukset, 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto	10 000		10 000
Sivistystoimiala	Lehtihankintojen puolittaminen, paperi- ja aikakauslehdet, 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto		-17 000	17 000
Sivistystoimiala	Pääkirjaston ja lähikirjastojen ilta-aukiolojen pienennys 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto		-5 000	5 000
Sivistystoimiala	Lähikirjastojen ja kirjastoauton kesäsulku, pl. omatoimi, säästö logistikkakulut, 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto		-2 500	2 500
Sivistystoimiala	Kirjahankintamäärärahojen pudotus, -5 %, 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto		-6 000	6 000
Sivistystoimiala	Kirjastoauto yhteen vuoroon, säästö polttoaineet 50 % ja huolto 25 %, 1.1.2025 alkaen	2025	Kirjasto		-10 000	10 000
Sivistystoimiala	Toimistopalveluiden toiminnan tehostuminen	2025	Kirjasto		-20 000	20 000
Sivistystoimiala	Pääsymaksun palautus 1.1.2025 alkaen	2025	Kainuun Museo	10 000		10 000
Sivistystoimiala	Vaihtuvien näyttelyiden vähentäminen 1.1.2025 alkaen	2025	Kainuun Museo		-4 000	4 000
Sivistystoimiala	Aukioloaikojen muutos: kesää lukuun ottamatta sunnuntain aukiolo muutetaan lauantaille 1.1.2025 alkaen	2025	Kainuun Museo		-3 800	3 800
Sivistystoimiala	Pääsymaksun palautus 1.1.2025 lähtien	2025	Taidemuseo	15 000		15 000
Sivistystoimiala	Aukioloaikojen muutos: kesää lukuunottamatta su-aukiolo muutetaan la-aukioloksi 1.1.2025	2025	Taidemuseo		-4 400	4 400

Sivistystoimiala

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Sivistystoimiala	Kurssimaksujen korottaminen +5 % 1.8.2024 alkaen	2025	Kansalaisopisto	10 000		10 000
Sivistystoimiala	Kansalaisopiston virkarakenteen muuttaminen 1.8.2024 alkaen.	2025	Kansalaisopisto		-8 000	8 000
Sivistystoimiala	Opetustuntimäärän supistaminen pysyvästi vuoden 2024 leikatun vos-tuntimäärän tasolle alk. 1.8.24	2025	Kansalaisopisto		-56 000	56 000
Sivistystoimiala	Luentopalkkioiden pienentäminen alk. 1.1.2024	2025	Kansalaisopisto		-1 500	1 500
Sivistystoimiala	Lukukausimaksujen korottaminen +5 % (lapset)/+15 % (aikuiset) alk. 1.8.2024	2025	Musiikkiopisto	13 400		13 400
Sivistystoimiala	Musiikkiopiston virkarakenteen muuttaminen 1.8.2024 alkaen.	2025	Musiikkiopisto		-12 000	12 000
Sivistystoimiala	Oman tuotannon konserttien vähentäminen/tuotantotavan muuttaminen yhteistuotannoiksi 1.1.2025 alkaen.	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut		-20 000	20 000
Sivistystoimiala	Oman tuotannon/yhteistuotantokonserttien lipunhintojen korottaminen 10% alk. 1.8.2024.	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut	1 600		1 600
Sivistystoimiala	Runoviikon tuotantokustannusten järkevöittäminen 1.1.2025 alkaen	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut		-15 000	15 000
Sivistystoimiala	Runoviikon lipunhintojen korottaminen 10%, kevät 2024 alkaen	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut	10 000		10 000
Sivistystoimiala	Vuokrahinnaston indeksikorotukset ja korotus sunnuntaitapahtumien henkilöstölaskutukseen (tekniika)	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut	7 500		7 500
Sivistystoimiala	TE-palvelu-uudistuksen myötä 1.1.2025 tulevat henkilöstömuutokset.	2025	Kulttuuri- ja kongressipalvelut		-5 000	5 000
Sivistystoimiala	Tilojen vuokrauspalvelujen tuotteistaminen ja ulosvuokraus alk. 1.8.2024	2025	Teatteri	5 000		5 000
Sivistystoimiala	Lippujen hintojen korotus 1.8.2024 alkaen, sekä myynti- ja markkinointiuudistus	2025	Teatteri	20 000		20 000
Sivistystoimiala	Aulapalvelun toimintojen tehostaminen 1.8.2024 alkaen	2025	Teatteri		-4 000	4 000
Sivistystoimiala	Eläköitymisen hyödyntäminen.	2025	Teatteri		-36 000	36 000
Sivistystoimiala	Käsiohjelmien muuttaminen maksullisiksi 1.8.2024 alkaen	2025	Teatteri	3 000		3 000
Sivistystoimiala	Alueteatterin esityslaskutuksia ei kirjata lippu.fi järjestelmään 1.8.2024 alkaen	2025	Teatteri		-2 000	2 000
Sivistystoimiala	Palveluiden tuotteistaminen esim. maksulliset kulissikerrokset, koulutukset 1.8.2024 alkaen	2025	Teatteri	2 000		2 000
Sivistystoimiala	Sivistystoimialan henkilöstöressurssien muutokset yhteensä 6 htv (mahdolliset kouluverkko- ja korotukset eivät mukana htv-määrässä)					

Liikelaitokset

Toimiala	Keinot	Vuosi	Kustannuspaikka	Tulot	Menot	Kate
Mamselli -liikelaitos	Henkilötyövuosimäärän väheneminen (5htv) ateria- ja puhtaanapitopalveluiden mitoituksien tarkastelun myötä. Lisäksi kriittinen arviointi eläköitymisten korvaamisten suhteen.	2025	Mamselli -liikelaitos		-175 000	175 000
Mamselli -liikelaitos	Vuokratyövoiman vähentäminen	2025	Mamselli -liikelaitos		-25 000	25 000
Kajaanin Vesi -liikelaitos	Vesihuolto-osuuskuntien ja -yhtymien hinnoittelumallin kehittäminen omakustannushinnoitteluun perustuvaksi. Kajaanin Vedelle tappiollisen tukkumyynnin lopettaminen.	2025	Kajaanin Vesi -liikelaitos	188 638		188 638
Kajaanin Vesi -liikelaitos	Jätevedenpuhdistamon lämmöntalteenottojärjestelmän rakentaminen 2025 (käyttöön 2026)	2026	Kajaanin Vesi -liikelaitos		-45 004	45 004
Kajaanin kaupungin koulutus	Henkilöstöressurssien tehostuminen 2 htv	2024	Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos		-149 344	149 344

Liikelaitosten toimintaa ohjaa talouden sopeuttamisessa oman toiminnan tulorahoitus ja palveluiden mitoittaminen tulorahoituksen mukaiseksi. Liikelaitosten henkilöstöressurssien tehostumista toteutetaan eläköitymisiä hyödyntämällä.

Talouden sopeuttamissuunnitelman päivittäminen

SOPEUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN - VIRANHALTIJOIDEN ESITYS					
SOPEUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN	ARVIO 2024	ARVIO 2025	ARVIO 2026		
Konsernipalvelut			658 380	90 000	
Sivistystoimiala			1 168 921	133 539	
Ympäristötekkinen			826 400	285 000	
Koulutusliikelaitos	149 344				
Mamselli			200 000	0	
Vesi			188 638	45 004	
YHTEENSÄ	149 344	3 042 339	553 543	3 745 225	

Tulot	Menot	Kate
901 538	-2 843 688	3 745 225

Talouden sopeuttamissuunnitelma 2023-2026 yhteensä

VOIMASSAOLEVA OHJELMA				
TOTEUMA 2023/ARVIO 24-26	31.12.2023	ARVIO 2024	ARVIO 2025	ARVIO 2026
Konsernipalvelut	295 000	105 000	60 000	105 000
Sivistystoimiala	26 800	273 159	592 853	916 504
Ympäristötekniinen	21 300	58 875	98 875	108 875
Koulutusliikelaitos	88 000	-	180 000	45 000
Mamselli	-	15 000	45 000	75 000
Vilake	-	20 000	20 000	20 000
YHTEENSÄ	431 100	472 034	996 728	1 270 379
<i>Alkuperäinen ohjelma</i>	<i>897 875</i>	<i>683 799</i>	<i>1 243 193</i>	<i>1 722 038</i>
SOPEUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN - VIRANHALTIJOIDEN ESITYS				
SOPEUTTAMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN		ARVIO 2024	ARVIO 2025	ARVIO 2026
Konsernipalvelut			658 380	90 000
Sivistystoimiala			1 168 921	133 539
Ympäristötekniinen			826 400	285 000
Koulutusliikelaitos		149 344		
Mamselli			200 000	0
Vesi			188 638	45 004
YHTEENSÄ		149 344	3 042 339	553 543
KAIKKI YHTEENSÄ	431 100	621 378	4 039 067	1 823 922